Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 11ης Νοεμβρίου 2015*

«Προδικαστική παραπομπή — Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Επίδοση και κοινοποίηση δικαστικών και εξώδικων πράξεων — Έννοια της “εξώδικης πράξεως” — Ιδιωτική πράξη — Διασυνοριακή διάσταση — Λειτουργία της εσωτερικής αγοράς»

Στην υπόθεση C-223/14,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Juzgado Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Ισπανία) με απόφαση της 28ης Απριλίου 2014, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Μαΐου 2014, στο πλαίσιο της δίκης

Tecom Mican SL,

José Arias Domínguez,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano (εισηγητή), αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του πρώτου τμήματος, F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits και M. Berger, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 25ης Μαρτίου 2015,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Tecom Mican SL, εκπροσωπούμενη από τον T. Rosales Hernández, abogado,

— η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Gavela Llopis,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και την J. Kemper,

— η Ουγγαρία, εκπροσωπούμενη από τους M. Fehér και G. Koós,

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Inez Fernandes, καθώς και από τις A. Fonseca Santos και R. Chambel Margarido,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους F. Castillo de la Torre και M. Wilderspin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 4ης Ιουνίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων») και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) 1348/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 324, σ. 79).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο προσφυγής ενώπιον του Juzgado Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Πρωτοδικείο αριθ. 7 της Las Palmas de Gran Canaria) ασκηθείσας από εμπορικό αντιπρόσωπο, την Tecom Mican SL (στο εξής: Tecom), κατά αποφάσεως του γραμματέα του εν λόγω δικαστηρίου με την οποία αυτός αρνήθηκε, εκτός ένδικης διαδικασίας, να κοινοποιήσει στη MAN Diesel & Turbo SE (στο εξής: MAN Diesel) ένα έγγραφο οχλήσεως.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

3 Το άρθρο 17 της Συμβάσεως της Χάγης, της 15ης Νοεμβρίου 1965, για την επίδοση και κοινοποίηση στην αλλοδαπή δικαστικών και εξωδίκων εγγράφων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (στο εξής: Σύμβαση της Χάγης του 1965), προβλέπει τα εξής:

«Οι εξώδικες πράξεις που προέρχονται από αρχές και δικαστικούς λειτουργούς συμβαλλομένου κράτους μπορούν να διαβιβάζονται για το σκοπό της επίδοσης ή κοινοποίησης σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, σύμφωνα με τον τύπο και τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα σύμβαση.»

4 Το πρακτικό εγχειρίδιο για τη λειτουργία της Συμβάσεως της Χάγης, (Bureau permanent de la conférence de La Haye de droit international privé, Manuel pratique sur le fonctionnement de la Convention Notification de La Haye, 3η έκδ., Bruylant, Βρυξέλλες, 2006), αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι οι «εξώδικες πράξεις διακρίνονται από τις δικαστικές πράξεις καθόσον δεν συνδέονται άμεσα με δίκη, και από τις αμιγώς ιδιωτικές πράξεις εκ του γεγονότος ότι απαιτούν την παρέμβαση μιας “αρχής ή ενός δημόσιου λειτουργού”».

Το δίκαιο της Ένωσης

5 Με πράξη της 26ης Μαΐου 1997, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατήρτισε, βάσει του άρθρου Κ.3 της Συνθήκης ΕΕ (τα άρθρα Κ έως Κ.9 της Συνθήκης ΕΕ αντικαταστάθηκαν από τα άρθρα 29 ΕΕ έως 42 ΕΕ), τη Σύμβαση για την επίδοση και την κοινοποίηση στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ C 261, σ. 1, στο εξής: Σύμβαση του 1997).

6 Η Σύμβαση αυτή δεν ορίζει την έννοια της εξώδικης πράξεως. Ωστόσο, η επεξηγηματική έκθεση όσον αφορά τη Σύμβαση του 1997 (ΕΕ 1997, C 261, σ. 26, στο εξής: επεξηγηματική έκθεση) διευκρινίζει, στο σχόλιο επί του άρθρου 1 της Συμβάσεως αυτής, τα εξής:

«[...] Ως προς τις εξώδικες πράξεις δεν είναι δυνατό να δοθεί ακριβής ορισμός. Μπορεί να θεωρηθεί ότι πρόκειται για πράξεις που έχουν καταρτισθεί από δημόσιο λειτουργό, όπως μια συμβολαιογραφική πράξη ή μια πράξη δικαστικού επιμελητή, ή για πράξεις που έχουν καταρτισθεί από επίσημη αρχή του κράτους μέλους ή ακόμα για πράξεις που λόγω της φύσεώς τους και της σημασίας τους δικαιολογείται η διαβίβαση και η γνωστοποίησή τους στους παραλήπτες τους σύμφωνα με επίσημη διαδικασία.»

7 Η εν λόγω σύμβαση δεν έχει επικυρωθεί από τα κράτη μέλη.

8 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1348/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 160, σ. 37), ο οποίος στηρίχθηκε στο κείμενο της ως άνω Συμβάσεως, προέβλεπε στο άρθρο 16:

«Οι εξώδικες πράξεις μπορούν να διαβιβασθούν σε άλλο κράτος μέλος προς επίδοση ή κοινοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.»

9 Το άρθρο 17, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού προέβλεπε την κατάρτιση καταλόγου των πράξεων που δύνανται να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται κατ' εφαρμογήν του εν λόγω κανονισμού.

10 Ο ως άνω κατάλογος αποτελούσε το παράρτημα ΙΙ της αποφάσεως 2001/781/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Σεπτεμβρίου 2001, σχετικά με την κατάρτιση εγχειριδίου των υπηρεσιών παραλαβής και γλωσσαρίου των πράξεων που μπορούν να κοινοποιηθούν ή να επιδοθούν, κατ' εφαρμογή του κανονισμού 1348/2000 (ΕΕ L 298, σ. 1, και –διορθωτικά– ΕΕ 2002, L 31, σ. 88, και ΕΕ 2003, L 60, σ. 3), όπως έχει τροποποιηθεί με την απόφαση 2007/500/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Ιουλίου 2007 (ΕΕ L 185, σ. 24). Περιελάμβανε τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 17, στοιχείο β', του κανονισμού 1348/2000. Όσον αφορά το Βασίλειο της Ισπανίας, υπήρχε η επισήμανση ότι, «[ό]σον αφορά τις εξώδικες πράξεις, που δύνανται να επιδίδονται, πρόκειται για τα μη δικαστικά έγγραφα δημόσιας αρχής αρμόδιας να προβαίνει σε επιδόσεις βάσει του ισπανικού δικαίου».

11 Ο κανονισμός 1348/2000 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 1393/2007.

12 Σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις 2 και 6 του κανονισμού 1393/2007:

«(2) Η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς απαιτεί την καλύτερη και ταχύτερη διαβίβαση μεταξύ των κρατών μελών των δικαστικών και εξωδίκων πράξεων που επιδίδονται ή κοινοποιούνται σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

[...]

(6) Η αποτελεσματικότητα και η ταχύτητα των δικαστικών διαδικασιών στον αστικό τομέα προϋποθέτει την άμεση και ταχεία διαβίβαση δικαστικών και εξωδίκων πράξεων μεταξύ τοπικών υπηρεσιών οριζομένων από τα κράτη μέλη [...].»

13 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει:

«Κάθε κράτος μέλος ορίζει τους δημόσιους λειτουργούς, αρχές ή άλλα πρόσωπα, στο εξής «υπηρεσίες διαβίβασης», που είναι αρμόδια για τη διαβίβαση των δικαστικών ή εξωδίκων πράξεων, οι οποίες πρέπει να επιδοθούν ή να κοινοποιηθούν σε άλλο κράτος μέλος.»

14 Σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, το Βασίλειο της Ισπανίας κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι όρισε ως «υπηρεσία διαβιβάσεως» τον γραμματέα των εθνικών δικαστηρίων (Secretario Judicial) (στο εξής: γραμματέας).

15 Τα άρθρα 12 έως 15 του κανονισμού 1393/2007 προβλέπουν τους «άλλους τρόπους διαβίβασης και επίδοσης ή κοινοποίησης δικαστικών πράξεων».

16 Το άρθρο 16 του κανονισμού αυτού έχει ως εξής:

«Οι εξώδικες πράξεις μπορούν να διαβιβασθούν σε άλλο κράτος μέλος προς επίδοση ή κοινοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.»

Το ισπανικό δίκαιο

17 Ο νόμος σχετικά με τη σύμβαση αντιπροσωπείας (Ley 12/1992, sobre contrato de agencia), της 27ης Μαΐου 1992 (*BOE* της 29ης Μαΐου 1992, στο εξής: νόμος 12/1992), μετέφερε στο εσωτερικό δίκαιο της Ισπανίας την οδηγία 86/653/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, για τον συντονισμό των δικαίων των κρατών μελών όσον αφορά τους εμπορικούς αντιπροσώπους (ανεξάρτητους επαγγελματίες) (ΕΕ L 382, σ. 17).

18 Το άρθρο 15, παράγραφος 2, του νόμου 12/1992 προβλέπει:

«Ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται να απαιτήσει να του παρασχεθεί απόσπασμα των εμπορικών βιβλίων του αντιπροσωπευόμενου, στο μέτρο που είναι αναγκαίο για την επαλήθευση όλων των στοιχείων σχετικά με τις προμήθειες που του αναλογούν και σύμφωνα με τη μορφή που προβλέπεται στον Εμπορικό Κώδικα. Ομοίως, ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται επίσης να λάβει τα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεση του αντιπροσωπευόμενου, τα οποία του είναι απαραίτητα για την επαλήθευση του ποσού των εν λόγω προμηθειών.»

19 Το άρθρο 28 του εν λόγω νόμου, με τίτλο «Κατ' αποκοπήν αποζημίωση», ορίζει:

«1. Κατά τη λήξη της συμβάσεως αντιπροσωπείας, ορισμένου ή αορίστου χρόνου, ο αντιπρόσωπος που προσέλκυσε νέους πελάτες στον αντιπροσωπευόμενο ή αύξησε ουσιωδώς τον όγκο των συναλλαγών με την υπάρχουσα πελατεία έχει δικαίωμα σε αποζημίωση εάν η προηγούμενη δραστηριότητά του εξακολουθεί να παρέχει ουσιαστικά οφέλη στον αντιπροσωπευόμενο και η καταβολή της αποζημιώσεως αυτής είναι δίκαιη, λαμβανομένης υπόψη της υπάρξεως ρητρών περί μη ασκήσεως ανταγωνισμού, καθώς και των προμηθειών που χάνει ο εμπορικός αντιπρόσωπος και των λοιπών περιστάσεων.

[...]»

20 Κατά το άρθρο 31 του νόμου 12/1992:

«Η αξίωση του αντιπροσώπου σε κατ' αποκοπήν αποζημίωση ή αποζημίωση προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη παραγράφεται σε ένα έτος από την καταγγελία της συμβάσεως.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

21 Η MAN Diesel, εταιρία γερμανικού δικαίου, και η Tecom, εταιρία ισπανικού δικαίου, συνήψαν τον Νοέμβριο του 2009 σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας.

22 Στις 8 Μαρτίου 2012, η MAN Diesel κατήγγειλε μονομερώς τη σύμβαση αυτή από 31ης Δεκεμβρίου 2012.

23 Κατόπιν της εν λόγω καταγγελίας, στις 19 Νοεμβρίου 2013, η Tecom ζήτησε από τον γραμματέα του Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria να κοινοποιήσει στη MAN Diesel, μέσω της αρμόδιας γερμανικής υπηρεσίας, έγγραφο οχλήσεως ζητώντας, βάσει του νόμου 12/1992, την καταβολή ποσού το οποίο εκτιμούσε ότι της οφείλεται ως κατ' αποκοπήν αποζημίωση, καθώς και άλλα ποσά για δεδουλευμένα και ανεξόφλητες προμήθειες, ή, επικουρικώς, την κοινοποίηση πληροφοριών λογιστικής φύσεως. Στο εν λόγω έγγραφο αναφερόταν, εξάλλου, ότι η ίδια εξώδικη πρόσκληση είχε αποσταλεί προς τη MAN Diesel με άλλο έγγραφο οχλήσεως το οποίο καταρτίσθηκε ενώπιον Ισπανού συμβολαιογράφου προκειμένου να αποκτήσει ισχύ συμβολαιογραφικού εγγράφου.

24 Στις 11 Δεκεμβρίου 2013, ο γραμματέας αρνήθηκε να προβεί στην κοινοποίηση που ζήτησε η Tecom, εκτιμώντας ότι δεν υφίστατο καμία ένδικη διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας μπορούσε να ζητηθεί η εν λόγω δικαστική συνδρομή.

25 Την επομένη, η Tecom υπέβαλε αίτηση επανεξετάσεως κατά της αρνήσεως του γραμματέα, υποστηρίζοντας ότι, σύμφωνα με την απόφαση Roda Golf & Beach Resort (C-14/08, EU:C:2009:395), το άρθρο 16 του κανονισμού 1393/2007 δεν απαιτεί την ύπαρξη εκκρεμούς ένδικης διαδικασίας για την κοινοποίηση εξώδικης πράξεως, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης.

26 Εν πάση περιπτώσει, στις 13 Δεκεμβρίου 2013, η Tecom κοινοποίησε στη MAN Diesel, με την παρέμβαση Ισπανού συμβολαιογράφου, άλλο έγγραφο οχλήσεως ζητώντας την καταβολή δεδουλευμένων και ανεξόφλητων προμηθειών, καθώς και κατ' αποκοπήν αποζημίωση, προκειμένου να μην παρέλθει ο χρόνος παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 31 του νόμου 12/1992 για την άσκηση της αγωγής αποζημιώσεως, ο οποίος είναι ενός έτους και αρχίζει από τη συμβατική καταγγελία.

27 Με διάταξη της 20ής Δεκεμβρίου 2013, ο γραμματέας απέρριψε την αίτηση επανεξετάσεως και επικύρωσε την προσβαλλόμενη απορριπτική απόφαση, διευκρινίζοντας ότι δεν μπορούσε να θεωρηθεί κάθε ιδιωτική πράξη ως «εξώδικη πράξη» δυνάμενη να «κοινοποιηθεί» κατά την έννοια του άρθρου 16 του κανονισμού 1393/2007. Ειδικότερα, απεφάνθη ότι μόνον οι εξώδικες πράξεις οι οποίες, λόγω της φύσεως ή του τύπου τους, παράγουν συγκεκριμένες έννομες συνέπειες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.

28 Με έγγραφο της 2ας Ιανουαρίου 2014, η Tecom υπέβαλε αίτηση αναθεωρήσεως της διατάξεως αυτής, προβάλλοντας ότι ακόμη και μια αμιγώς ιδιωτική πράξη μπορεί να κοινοποιηθεί ως «εξώδικη πράξη», κατά την έννοια του άρθρου 16 του κανονισμού 1393/2007.

29 Το Juzgado Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria, το οποίο επιλήφθηκε της αιτήσεως αυτής, υπενθύμισε ότι, βεβαίως, σύμφωνα με την απόφαση Roda Golf & Beach Resort (C-14/08, EU:C:2009:395), η έννοια της «εξώδικης πράξεως», όπως ορίζεται στο εν λόγω άρθρο 16, είναι αυτοτελής έννοια του δικαίου της Ένωσης και ότι η μνημονευόμενη στο άρθρο αυτό και στον κανονισμό 1393/2007 δικαστική συνεργασία «μπορεί να εκδηλωθεί τόσο στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας όσο και εκτός αυτής». Ωστόσο, διευκρίνισε επίσης ότι δεν διαθέτει κανένα άλλο στοιχείο από το οποίο να μπορεί να προσδιορίσει αν πράξη που δεν εκδόθηκε ή δεν καταρτίστηκε από δημόσια αρχή ή δημόσιο λειτουργό μπορεί να χαρακτηριστεί ως «εξώδικη πράξη».

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Juzgado Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορεί να θεωρηθεί "εξώδικη πράξη", κατά την έννοια του άρθρου 16 του κανονισμού 1393/2007, μια αμιγώς ιδιωτική πράξη, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι δεν εκδόθηκε από μη δικαστική δημόσια αρχή ή μη δικαστικό δημόσιο λειτουργό;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, μπορεί οποιαδήποτε ιδιωτική πράξη να θεωρηθεί εξώδικη πράξη ή πρέπει να πληροί ορισμένα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά;

3) Στην περίπτωση που η ιδιωτική πράξη πληροί τα εν λόγω χαρακτηριστικά, μπορεί πολίτης της Ένωσης να ζητήσει την επίδοση και την κοινοποίησή της μέσω της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 16 του κανονισμού 1393/2007 […], όταν έχει ήδη προβεί σε κοινοποίηση μέσω άλλης μη δικαστικής δημόσιας αρχής, παραδείγματος χάριν ενός συμβολαιογράφου;

4) Τέλος, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, για τους σκοπούς του άρθρου 16 του κανονισμού 1393/2007, το γεγονός ότι η εν λόγω συνεργασία έχει διασυνοριακή διάσταση και είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς; Πότε πρέπει να θεωρείται ότι η συνεργασία έχει "διασυνοριακή διάσταση και είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς";»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου και του δευτέρου ερωτήματος

31 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν, και ενδεχομένως υπό ποιες προϋποθέσεις, το άρθρο 16 του κανονισμού 1393/2007 έχει την έννοια ότι η κατά το άρθρο αυτό «εξώδικη πράξη» περιλαμβάνει την ιδιωτική πράξη που δεν έχει καταρτιστεί ή επικυρωθεί από δημόσια αρχή ή δημόσιο λειτουργό.

32 Προκειμένου να δοθεί λυσιτελής απάντηση στα ερωτήματα αυτά, πρέπει εισαγωγικά να υπομνησθεί ότι, όσον αφορά την έννοια της «εξώδικης πράξεως» που διαλαμβάνεται στο άρθρο 16 του κανονισμού 1348/2000, ο οποίος καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 1393/2007, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι η έννοια αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως αυτοτελής έννοια του δικαίου της Ένωσης (απόφαση Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, σκέψεις 49 και 50). Όπως τόνισε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 46 των προτάσεών του, δεν υπάρχει κανένας λόγος να μην ερμηνεύεται κατά τρόπο ανάλογο η ίδια έννοια της «εξώδικης πράξεως» που απαντά στο άρθρο 16 του κανονισμού 1393/2007.

33 Συναφώς, επισημαίνεται επίσης ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, η εν λόγω έννοια της «εξώδικης πράξεως» πρέπει να ερμηνευθεί διασταλτικώς και δεν μπορεί να περιορισθεί μόνο στις πράξεις που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας, αλλά μπορεί να περιλαμβάνει και τα συμβολαιογραφικά έγγραφα (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, σκέψεις 56 έως 59).

34 Η διαπίστωση αυτή αφεαυτής δεν καθιστά ωστόσο δυνατό να κριθεί αν η εν λόγω έννοια περιλαμβάνει μόνον τις πράξεις που καταρτίσθηκαν ή επικυρώθηκαν, εκτός ένδικης διαδικασίας, από δημόσια αρχή ή δημόσιο λειτουργό, ή εάν περιλαμβάνει και τις ιδιωτικές πράξεις.

35 Ελλείψει διευκρινίσεως στο γράμμα του άρθρου 16 του κανονισμού 1393/2007, για τον προσδιορισμό του περιεχομένου της έννοιας αυτής πρέπει να ληφθεί υπόψη, κατά πάγια νομολογία, το πλαίσιο του εν λόγω άρθρου 16, οι σκοποί που επιδιώκει ο συγκεκριμένος κανονισμός καθώς και, εφόσον παρίσταται ανάγκη, το ιστορικό της θεσπίσεώς του (βλ. αποφάσεις Drukarnia Multipress, C-357/13, EU:C:2015:253, σκέψη 22, και απόφαση Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, σκέψη 30).

36 Όσον αφορά, πρώτον, το πλαίσιο, πρέπει να υπομνησθεί ότι ο κανονισμός 1393/2007, ο οποίος εκδόθηκε βάσει του άρθρου 61, στοιχείο γ', ΕΚ, καθιερώνει, όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη του 1, έναν ενδοκοινοτικό μηχανισμό για την επίδοση και την κοινοποίηση των δικαστικών και εξωδίκων πράξεων στις αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, με σκοπό τη σταδιακή εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

37 Υπ' αυτό το πρίσμα, επισημαίνεται επίσης ότι ο εν λόγω κανονισμός, κατά την αιτιολογική σκέψη του 2, έχει ως σκοπό την καλύτερη και ταχύτερη διαβίβαση μεταξύ των κρατών μελών των δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις του κανονισμού αυτού, για την ενίσχυση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψεις 29 και 34, καθώς και Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, σκέψη 54).

38 Δεδομένου ότι από τις διευκρινίσεις αυτές δεν προκύπτει καμία καθοριστική ένδειξη όσον αφορά το περιεχόμενο της έννοιας της «εξώδικης πράξεως», πρέπει να αναζητηθούν περαιτέρω χρήσιμα στοιχεία επίσης στις νομοθετικές διατάξεις που προηγήθηκαν του κανονισμού 1393/2007 και ειδικότερα στο πλαίσιο των εξελίξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις στον οποίο εντάσσεται ο κανονισμός αυτός (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, σκέψη 50).

39 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, με πράξη της 26ης Μαΐου 1997, πριν ακόμη από την έναρξη ισχύος του κανονισμού 1348/2000, το Συμβούλιο κατήρτισε τη Σύμβαση του 1997.

40 Η Σύμβαση αυτή δεν όριζε την έννοια της «εξώδικης πράξεως». Ωστόσο, η επεξηγηματική έκθεση σχετικά με τη Σύμβαση αυτή διευκρίνιζε, στο σχόλιο που αφορούσε το άρθρο 1, ότι η εν λόγω έννοια μπορούσε να περιλαμβάνει όχι μόνον τις πράξεις που καταρτίσθηκαν από δημόσιο λειτουργό, όπως η συμβολαιογραφική πράξη ή η έκθεση του δικαστικού επιμελητή, ή τις πράξεις που καταρτίσθηκαν από δημόσια αρχή του κράτους μέλους, αλλά και τις ιδιωτικές πράξεις «των οποίων η φύση και η σημασία δικαιολογούν τη διαβίβαση και γνωστοποίησή τους στους αποδέκτες τους κατά μια επίσημη διαδικασία».

41 Η ως άνω Σύμβαση δεν επικυρώθηκε από τα κράτη μέλη, χρησίμευσε όμως ως πηγή εμπνεύσεως για την εκπόνηση του κανονισμού 1348/2000, η έκδοση του οποίου αποσκοπούσε ακριβώς στη διασφάλιση της συνέχειας των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο της συνάψεως της εν λόγω Συμβάσεως.

42 Βεβαίως, ούτε ο κανονισμός 1348/2000 παρείχε ακριβή και ομοιόμορφο ορισμό της έννοιας της «εξώδικης πράξεως», ενώ, κατά το άρθρο του 17, στοιχείο β', ανατίθεται απλώς στην Επιτροπή να καταρτίσει, κατόπιν διαβουλεύσεως με τα κράτη μέλη, κατάλογο των πράξεων που δύνανται να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται, τα δε στοιχεία των πράξεων που κοινοποιούν τα κράτη μέλη έχουν μόνον ενδεικτική αξία (βλ. απόφαση Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, σκέψεις 46 και 47).

43 Από το περιεχόμενο του καταλόγου αυτού προκύπτει, ωστόσο, ότι τα κράτη μέλη, υπό την εποπτεία της Επιτροπής, όρισαν κατά διαφορετικό τρόπο τις πράξεις που θεωρούν ότι μπορούν να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται κατ' εφαρμογήν του εν λόγω κανονισμού (βλ. απόφαση Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, σκέψη 47), περιλαμβάνοντας στην κατηγορία των εξώδικων πράξεων,

όπως τόνισε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 36 των προτάσεών του, όχι μόνον τις πράξεις που εκδίδονται από δημόσια αρχή ή δημόσιο λειτουργό, αλλά και τις ιδιωτικές πράξεις που είναι σημαντικές στη συγκεκριμένη έννομη τάξη.

44 Από το σύνολο των προεκτεθέντων συνάγεται ότι, συμφώνως προς την κατεύθυνση της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως και όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 60 των προτάσεών του, η έννοια της «εξώδικης πράξεως», όπως ορίζεται στο άρθρο 16 του κανονισμού 1393/2007, πρέπει να ερμηνευθεί ως περιλαμβάνουσα τόσο τα έγγραφα που καταρτίστηκαν ή επικυρώθηκαν από δημόσια αρχή ή δημόσιο λειτουργό όσο και τις ιδιωτικές πράξεις των οποίων η επίσημη διαβίβαση προς τον αποδέκτη τους που διαμένει στην αλλοδαπή είναι αναγκαία για την άσκηση, την απόδειξη ή την προστασία δικαιώματος ή έννομης αξιώσεως σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

45 Συγκεκριμένα, η διασυνοριακή διαβίβαση των εν λόγω πράξεων, μέσω του μηχανισμού επιδόσεως και κοινοποιήσεως που καθιερώνει ο κανονισμός 1393/2007, συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση, στον τομέα της συνεργασίας σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και στη σταδιακή εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

46 Κατόπιν των ανωτέρω, στο πρώτο και το δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 16 του κανονισμού 1393/2007 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι στην κατά το άρθρο αυτό «εξώδικη πράξη» περιλαμβάνονται όχι μόνον οι πράξεις που καταρτίστηκαν ή επικυρώθηκαν από δημόσια αρχή ή δημόσιο λειτουργό, αλλά και οι ιδιωτικές πράξεις των οποίων η επίσημη διαβίβαση προς τον αποδέκτη τους που διαμένει στην αλλοδαπή είναι αναγκαία για την άσκηση, την απόδειξη ή την προστασία δικαιώματος ή έννομης αξιώσεως σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

Επί του τρίτου ερωτήματος

47 Με το τρίτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν ο κανονισμός 1393/2007 έχει την έννοια ότι επιτρέπεται η επίδοση ή η κοινοποίηση εξωδικαστικής πράξεως κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό αυτόν ακόμη και όταν μια πρώτη επίδοση ή μια πρώτη κοινοποίηση της πράξεως αυτής είχε πραγματοποιηθεί με άλλον τρόπο διαβιβάσεως.

48 Εισαγωγικά, πρέπει να τονιστεί ότι δεν προκύπτει σαφώς ούτε από τη δικογραφία ούτε από τις διευκρινίσεις που έδωσαν οι διάδικοι κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση εάν η πρώτη επίδοση ή η πρώτη κοινοποίηση της πράξεως που αφορά το εν λόγω ερώτημα είχε πραγματοποιηθεί με μη προβλεπόμενο από τον κανονισμό 1393/2007 τρόπο διαβιβάσεως ή με έναν άλλο τρόπο διαβιβάσεως από τους προβλεπόμενους στον εν λόγω κανονισμό.

49 Υπό τις συνθήκες αυτές, για να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, πρέπει, πρώτον, να εξεταστεί η περίπτωση στην οποία ο προσφεύγων πραγματοποίησε την πρώτη επίδοση ή την πρώτη κοινοποίηση κατά τρόπο που δεν προβλέπεται στον κανονισμό 1393/2007.

50 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού διευκρινίζει ότι ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις «όταν μια […] εξώδικη πράξη πρέπει να διαβιβασθεί από ένα κράτος μέλος σε άλλο για να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί» (απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 20).

51 Στο πλαίσιο αυτό, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει δύο μόνον περιπτώσεις στις οποίες η επίδοση και η κοινοποίηση μιας πράξεως μεταξύ των κρατών μελών αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του και δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν με τους προβλεπόμενους από αυτόν τρόπους, δηλαδή, αφενός, όταν είναι άγνωστος ο τόπος της κατοικίας ή

της συνήθους διαμονής του αποδέκτη και, αφετέρου, όταν ο αποδέκτης έχει διορίσει εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο εντός του κράτους όπου διεξάγεται η ένδικη διαδικασία (βλ. απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 24).

52 Συνεπώς, δεν αμφισβητείται, όπως υπογράμμισε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 75 των προτάσεών του, ότι ο κανονισμός 1393/2007 δεν προβλέπει καμία άλλη εξαίρεση από τη χρήση των τρόπων που προβλέπονται για τη διαβίβαση εξώδικης πράξεως μεταξύ κρατών μελών, στην περίπτωση που ο προσφεύγων είχε ήδη επιδώσει ή κοινοποιήσει προηγουμένως την ίδια πράξη με άλλον τρόπο μη προβλεπόμενο στον κανονισμό αυτόν.

53 Κατά συνέπεια, στην περίπτωση αυτή εξακολουθεί να επιτρέπεται η διασυνοριακή επίδοση ή η κοινοποίηση εξώδικης πράξεως σύμφωνα με τους τρόπους διαβιβάσεως που καθιερώνει ο κανονισμός 1393/2007.

54 Όσον αφορά, δεύτερον, τις συνέπειες που συνδέονται με την περίπτωση στην οποία ο προσφεύγων προέβη σε μια πρώτη επίδοση ή κοινοποίηση κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό 1393/2007, πρέπει να τονιστεί ότι ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει εξαντλητικώς διάφορους τρόπους διαβιβάσεως (βλ. απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 32), οι οποίοι εφαρμόζονται στην επίδοση ή στην κοινοποίηση των εξώδικων πράξεων δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού.

55 Ειδικότερα, το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού ορίζει ότι η διαβίβαση των πράξεων πρέπει να πραγματοποιείται, κατ' αρχήν, μεταξύ των υπηρεσιών διαβιβάσεως και των υπηρεσιών παραλαβής που ορίζουν τα κράτη μέλη (απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 30).

56 Περαιτέρω, ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει, στο τμήμα 2, και άλλους τρόπους διαβιβάσεως, όπως η διαβίβαση διά της προξενικής ή διπλωματικής οδού, καθώς και η επίδοση ή κοινοποίηση από διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους διά των ταχυδρομικών υπηρεσιών ή ακόμη, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, απευθείας μέσω δικαστικών λειτουργών, υπαλλήλων ή άλλων αρμοδίων προσώπων του κράτους μέλους παραλαβής (απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 31).

57 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει εντούτοις να διευκρινισθεί, αφενός, ότι ο κανονισμός 1393/2007 δεν προβαίνει σε ιεράρχηση μεταξύ των διαφορετικών τρόπων διαβιβάσεως που προβλέπει (αποφάσεις Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 31, και Plumex, C-473/04, EU:C:2006:96, σκέψη 20).

58 Αφετέρου, πρέπει να τονιστεί ότι, όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 78 και 79 των προτάσεών του, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ταχεία διεκπεραίωση της διασυνοριακής διαβιβάσεως των οικείων πράξεων, ο εν λόγω κανονισμός δεν αναθέτει ούτε στις υπηρεσίες διαβιβάσεως ή υπηρεσίες παραλαβής ούτε στους διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους ή στους δικαστικούς λειτουργούς, δημόσιους υπαλλήλους ή άλλα αρμόδια πρόσωπα του κράτους παραλαβής το έργο του ελέγχου της σκοπιμότητας ή της βασιμότητας των λόγων για τους οποίους ο προσφεύγων προβαίνει σε επίδοση ή κοινοποίηση μιας πράξεως με τους προβλεπόμενους τρόπους διαβιβάσεως.

59 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, σε θέματα επιδόσεως ή κοινοποιήσεως εξώδικης πράξεως, ο προσφεύγων μπορεί όχι μόνο να επιλέξει οποιονδήποτε τρόπο διαβιβάσεως από τους προβλεπόμενους στον κανονισμό 1393/2007, αλλά επίσης να χρησιμοποιήσει, ταυτόχρονα ή διαδοχικά, δύο ή περισσότερους τρόπους εάν θεωρεί, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, ότι είναι οι καταλληλότεροι ή οι πλέον ενδεδειγμένοι (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Plumex, C-473/04, EU:C:2006:96, σκέψεις 21, 22 και 31).

60 Επομένως, η επίδοση ή η κοινοποίηση εξώδικης πράξεως με έναν από τους τρόπους που προβλέπει ο κανονισμός 1393/2007 είναι έγκυρη, ακόμη και αν είχε ήδη πραγματοποιηθεί μια πρώτη διαβίβαση της πράξεως αυτής με διαφορετικό από τους προβλεπόμενους τρόπο.

61 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 1393/2007 έχει την έννοια ότι επιτρέπεται η επίδοση ή η κοινοποίηση εξώδικης πράξεως, κατά τα προβλεπόμενα στον εν λόγω κανονισμό, ακόμα και όταν ο προσφεύγων έχει ήδη πραγματοποιήσει μια πρώτη επίδοση ή κοινοποίηση της πράξεως αυτής μέσω διαβιβάσεως που δεν προβλέπεται από τον εν λόγω κανονισμό ή με κάποιον άλλον από τους προβλεπόμενους τρόπους διαβιβάσεως.

Επί του τετάρτου ερωτήματος

62 Με το τέταρτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν το άρθρο 16 του κανονισμού 1393/2007 έχει την έννοια ότι, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου αυτού, πρέπει να εξακριβωθεί, κατά περίπτωση, εάν η επίδοση ή η κοινοποίηση μιας «εξώδικης πράξεως» έχει διασυνοριακή διάσταση και εάν είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

63 Συναφώς, όσον αφορά, πρώτον, τη διασυνοριακή διάσταση, υπενθυμίζεται ότι ο κανονισμός 1393/2007 είναι μέτρο το οποίο, κατά τα άρθρα 61, στοιχείο γ', ΕΚ και 65 ΕΚ, υπάγεται στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις που έχουν μια τέτοια διασυνοριακή διάσταση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, σκέψη 53).

64 Έτσι, το άρθρο 1, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ρητώς ότι, υπό την επιφύλαξη των εξαιρούμενων τομέων, ο κανονισμός εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις όταν μια δικαστική ή εξώδικη πράξη πρέπει να διαβιβασθεί «από ένα κράτος μέλος σε άλλο» για να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί.

65 Ως εκ τούτου, η διασυνοριακή διάσταση της διαβιβάσεως μιας δικαστικής ή, όπως εν προκειμένω, εξώδικης πράξεως, η οποία αποτελεί την αντικειμενική προϋπόθεση για την εφαρμογή του κανονισμού 1393/2007, πρέπει να θεωρηθεί κατά λογική αναγκαιότητα ότι συντρέχει πάντοτε όταν η επίδοση ή η κοινοποίηση της εν λόγω πράξεως εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού, και επομένως η διαβίβαση πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το σύστημα που θεσπίζει ο εν λόγω κανονισμός.

66 Όσον αφορά, δεύτερον, την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, δεν αμφισβητείται ότι αυτή συνιστά, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 2 του κανονισμού 1393/2007, τον κύριο σκοπό του μηχανισμού επιδόσεως ή κοινοποιήσεως που προβλέπεται στον κανονισμό αυτόν (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, σκέψη 55).

67 Συναφώς, στον βαθμό που όλοι οι τρόποι διαβιβάσεως των δικαστικών και εξωδίκων πράξεων που προβλέπει ο εν λόγω κανονισμός θεσπίστηκαν ρητώς για την επίτευξη του σκοπού αυτού, μπορεί να γίνει δεκτό ότι, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής των τρόπων αυτών, η επίδοση ή η κοινοποίηση των εν λόγω πράξεων συμβάλλει οπωσδήποτε στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

68 Επομένως, όπως υπογράμμισε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 71 των προτάσεών του, η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί στοιχείο που πρέπει να εξετάζεται πριν από κάθε επίδοση ή κοινοποίηση που πραγματοποιείται κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό 1393/2007 και, ιδίως, στο άρθρο του 16.

69 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο τέταρτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 16 του κανονισμού 1393/2007 έχει την έννοια ότι, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου αυτού, δεν απαιτείται να εξακριβωθεί, κατά περίπτωση, ότι η επίδοση ή η κοινοποίηση μιας εξώδικης πράξεως έχει διασυνοριακή διάσταση και είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Επί των δικαστικών εξόδων

70 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) **Το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων»), και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) 1348/2000 του Συμβουλίου, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι στην κατά το άρθρο αυτό «εξώδικη πράξη» περιλαμβάνονται όχι μόνον οι πράξεις που καταρτίστηκαν ή επικυρώθηκαν από δημόσια αρχή ή δημόσιο λειτουργό, αλλά και οι ιδιωτικές πράξεις των οποίων η επίσημη διαβίβαση προς τον αποδέκτη τους που διαμένει στην αλλοδαπή είναι αναγκαία για την άσκηση, την απόδειξη ή την προστασία δικαιώματος ή έννομης αξιώσεως σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.**

2) **Ο κανονισμός 1393/2007 έχει την έννοια ότι επιτρέπεται η επίδοση ή η κοινοποίηση εξώδικης πράξεως, κατά τα προβλεπόμενα στον εν λόγω κανονισμό, ακόμα και όταν ο προσφεύγων έχει ήδη πραγματοποιήσει μια πρώτη επίδοση ή κοινοποίηση της πράξεως αυτής μέσω διαβιβάσεως που δεν προβλέπεται από τον εν λόγω κανονισμό ή με κάποιον άλλον από τους προβλεπόμενους τρόπους διαβιβάσεως.**

3) **Το άρθρο 16 του κανονισμού 1393/2007 έχει την έννοια ότι, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου αυτού, δεν απαιτείται να εξακριβωθεί, κατά περίπτωση, ότι η επίδοση ή η κοινοποίηση μιας εξώδικης πράξεως έχει διασυνοριακή διάσταση και είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.**

(υπογραφές)